Avdelning
Juridiska avdelningen
Handläggare
Stefan Axelsson
08-563 088 39
stefan.axelsson@uka.se

BESLUT

Datum
2026-10-20

Reg.nr
31-00458-25

Stockholms universitet
Rektor

Kritik mot Stockholms universitet angående dokumentation av respektive underrättelse om beslut avseende obligatoriska moment m.m.

Beslutet i korthet: Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har tagit emot en anmälan från en student mot Stockholms universitet avseende kursen Internationell privaträtt på juristprogrammet. Studenten har klagat bl.a. på att universitetet inte har besvarat mejl från henne och att universitetet inte heller har meddelat något slutbetyg för kursen trots att hon har fått godkänt på såväl den skriftliga examinationen som på samtliga övriga obligatoriska moment. Studenten har också hävdat att närvarohanteringen vid den juridiska institutionen inte är enhetlig eller rättssäker.

UKÄ bedömer att närvarolistorna för vissa seminarier på den aktuella kursen inte uppfyller kraven på dokumentation enligt 27 § förvaltningslagen. UKÄ konstaterar vidare att universitetets dokumentation av beslut om obligatoriska moment är bristfällig i förhållande till vad som anges i 31 § förvaltningslagen och 21 § myndighetsförordningen. UKÄ anser också att universitetet inte har uppfyllt kraven i 33 § förvaltningslagen när det gäller att på eget initiativ underrätta studenten om att universitetet har ansett att hon inte har fullgjort vissa seminarium (obligatoriska moment) på kursen Internationell privaträtt.

UKÄ kritiserar Stockholms universitet för nämnda brister. UKÄ anser att bristerna synes bero på innehållet i universitetets rutiner. Bristerna har som UKÄ bedömer det inneburit att studentens studier har försenats eftersom studenten först i samband med universitetets remissvar till UKÄ har blivit medveten om att hon inte har ansetts fullgjort samtliga obligatoriska moment. Detta är enligt UKÄ inte tillfredsställande och UKÄ ser allvarligt på det förhållandet. UKÄ utgår från att universitetet ser över sina rutiner och därefter genomför de åtgärder som bedöms som nödvändiga för att komma tillrätta med bristerna som konstaterats i detta beslut.

UKÄ bedömer även att universitetet inte har uppfyllt sin serviceskyldighet enligt förvaltningslagen när det gäller att besvara ett mejl från studenten och att universitetet inte kan undgå kritik för detta.

Anmälan

A.A. har i en anmälan till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) framfört klagomål

mot Stockholms universitet. Anmälan gäller kursen Internationell privaträtt på juristprogrammet. A.A. har uppgett bl.a. följande.

Hon anser att universitetet i samband med och efter en skriftlig tentamen på kursen den 27 augusti 2025 där det uppstod ett tekniskt fel under examinationen, har agerat i strid med de regler och principer som ska säkerställa en rättssäker och likvärdig examination för en student. Efter det att hon fått besked från universitetet om att den tid som hon hade förlorat under examinationen på grund av det tekniska felet inte skulle återställas och att hon inte heller erbjöds en ny examination, har universitetet inte svarat på hennes mejl i frågan under mer än en månad. Det strider enligt henne mot universitetets egna riktlinjer om skyndsam och transparent handläggning av studentärenden och förvaltningslagens krav på skyndsam handläggning.

A.A. har vidare uppgett att tentamensresultatet när det gäller den skriftliga examinationen den 27 augusti 2025 publicerades på Inspera den 16 september 2025. Det framgick där enligt henne att hon hade fått godkänt på kursen. A.A. har också uppgett att hon även har fått godkänt på alla övriga obligatoriska moment på kursen. Universitetet har enligt henne trots detta inte registrerat något slutbetyg på kursen i Ladok. De kontakter som hon har haft med universitetet har inte heller lett till att hon har fått något slutbetyg.

Enligt A.A. innebär detta dröjsmål att hon riskerar att inte kunna slutföra juristprogrammet i tid eftersom registrering på kurserna Examensarbete och Juridik och praktik förutsätter godkänt i samtliga obligatoriska kurser på programmet. A.A. har även hävdat att dröjsmålet har inneburit att hon har gått miste om en praktikplats eftersom ett krav för att få börja på den var att kursen i Internationell privaträtt var avklarad.

A.A. har till sin anmälan bifogat mejlkonversation mellan henne och företrädare för universitetet mellan den 27 augusti och den 28 oktober 2025, mejl den 3 november 2025 till dekanen för den juridiska fakulteten samt utdrag ur Ladok och Inspera avseende kursen Internationell privaträtt.

Utredning

UKÄ har remitterat anmälan till Stockholms universitet och har bett universitetet att yttra sig över vad A.A. i anmälan har uppgett om att universitetet inte har registrerat något slutbetyg för henne i Ladok på den ifrågavarande kursen.

UKÄ har också önskat att universitetet till sitt yttrande bifogar eventuella riktlinjer kring registrering av betyg.

Yttrande från Stockholms universitet

Stockholms universitet har i ett remissvar till UKÄ uppgett bl.a. följande.

Universitetet sätter slutbetyg på en genomgången kurs i enlighet med 6 kap. 18 § högskoleförordningen (1993:100). När slutbetyget är satt dokumenteras det enligt 31 § förvaltningslagen (2017:900) och 21 § myndighetsförordningen (2007:515). Därefter registreras det i studieregistret Ladok i enlighet med 2 kap. 3 § första stycket förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

Av kursplanen och kursbeskrivningen för aktuell kurs framgår att examination sker genom obligatorisk och aktiv närvaro vid sammanlagt sex seminarier och en skriftlig tentamen. För att få godkänt betyg på kursen krävs således att studenterna genomför samtliga dessa obligatoriska moment. Av kursplanen framgår även att kursföreståndaren kan meddela en generell dispens från närvarokravet. Dispens från närvarokravet kan också meddelas vid laga förfall. I sådana fall ska studenten fullgöra en pedagogiskt likvärdig uppgift som kompensation för frånvaron.

A.A. var registrerad på den aktuella kursen under vårterminen 2024. Under terminen deltog hon vid seminarierna 1 till och med 4, men inte vid seminarierna 5 och 6. A.A. omregistrerades på kursen höstterminen 2024 och vårterminen 2025 men fullgjorde inte närvarokravet avseende seminarierna 5 och 6 vare sig under höstterminen 2024 eller under vårterminen 2025. Hon har inte ansökt om dispens från närvarokravet och sådan dispens har inte heller meddelats. A.A. skrev omtentamen med godkänt resultat för kursomgången vårterminen 2025 den 27 augusti 2025. Eftersom hon inte har fullgjort samtliga obligatoriska moment som är en del av examinationen har hon inte genomgått kursen i den mening som avses i 6 kap. 18 § högskoleförordningen. Slutbetyg på kursen är därför inte satt.

När det gäller påståendet om att A.A. har frågat Stockholms universitet om varför slutbetyg inte har registrerats men inte fått svar stämmer det att hon den 3 november 2025 skickade ett e-postmeddelande till dekanen för juridiska fakulteten som hänvisade henne vidare till institutionens företrädare. Därefter har ytterligare skriftväxling inte skett i frågan.

Stockholms universitet registrerar betyg i enlighet med ovanstående redogörelse och i enlighet med universitetets riktlinjer om registrering av beslut om studiedokumentation.

Stockholms universitet har till remissvaret bifogat kopia av kursplan och kursbeskrivning för aktuell kurs, närvarolista på kursen avseende seminarium 5 och 6 under vårterminen 2024 samt universitetets riktlinjer om registrering av beslut om studiedokumentation.

Svar från anmälaren

A.A. har yttrat sig över Stockholms universitets svar och har uppgett bl.a. följande.

I remissvaret är det första gången som Stockholms universitet bemöter det hon under flera månaders tid har anfört, nämligen att något slutbetyg inte har registrerats för henne på kursen Internationell privaträtt trots att hon har genomfört samtliga obligatoriska moment. Det är även första gången sedan hon genomförde kursen som universitetet gör gällande att hon skulle ha varit frånvarande vid två seminarier under vårterminen 2024.

När det gäller närvarokrav så framgår det av kursbeskrivningen för vårterminen 2024 att samtliga seminarier omfattas av krav på aktiv närvaro. Det framgår vidare att det, i enlighet med kursplanen, föreligger en generell dispens från närvarokravet avseende ett seminarium. Hon anser att det som Stockholms universitet inte tydliggör i sitt yttrande är att kraven för godkänt betyg i praktiken innebar att studenten skulle delta aktivt vid sammanlagt fem seminarier samt erhålla godkänt resultat på den skriftliga tentamen. Det stämmer att hon inte ansökte om dispens och att hon inte deltog vid uppsamlingsseminariet, eftersom detta inte var aktuellt utifrån hennes situation.

Stockholms universitet har uppgett att hon deltog vid seminarierna 1 till och med 4 men inte vid seminarierna 5 och 6. Seminarium 5 förekommer inte i hennes kalender. Det är därför enligt henne sannolikt korrekt att hon inte deltog vid detta seminarium. Om seminarium 5 var det sista seminariet för hennes grupp kan hon, utifrån sin kalender och sin minnesbild, intyga att hon inte deltog vid detta tillfälle. När det gäller seminarium 6 har hon uppgett att Stockholms universitets uppgift däremot är felaktig. Enligt hennes kalender ägde detta seminarium rum den 20 maj 2024 kl. 15.00–16.00 och hölls samma dag, direkt efter seminarium 3 (kl. 13.00–15.00). Hon var närvarande vid samtliga seminarier denna dag.

A.A. har även framhållit att hon anser att närvarohanteringen vid juridiska institutionen vid Stockholms universitet inte kan anses vara enhetlig eller rättssäker. Närvaro hanteras enligt henne på mycket olika sätt beroende på lärare. I vissa fall sker upprop, i andra fall används namnskyltar, cirkulerande närvarolistor för underskrift eller markering, eller intygande via basgruppsrepresentant. Närvarolistor kan cirkulera under rast, i början av seminariet eller i slutet, ibland efter att studenter redan har lämnat salen.

Det förekommer enligt henne även att upprop genomförs utan kontroll av vem som svarar, vilket möjliggör felaktig närvaroregistrering. Andra lärare försöker motverka detta genom kombinerade metoder, men även då har närvarolistor ofta visat sig innehålla namn på studenter som inte varit närvarande. Vid vissa kurser används dessutom ett slags stämpelkort som studenten själv ansvarar för att få signerat av läraren. Sammantaget innebär detta att närvarohanteringen varierar kraftigt mellan kurser och tillfällen.

A.A. har också gjort gällande att registreringen av närvaro i Athena sker på olika sätt. Vissa kurser registrerar enligt henne inte närvaro alls, andra gör det löpande efter varje seminarium, medan vissa rapporterar all närvaro först i anslutning till tentamen, se utdrag ur Athena avseende kurserna Internationell privaträtt (HT 24) och Processrätt (VT 24). Hon har vidare när det gäller kursen Internationell privaträtt uppgett att närvaro registrerades den 29 maj 2024. I Athena framgår dock ingen bedömningsöversikt för seminarierna 5 och 6, vilket innebär att hon varken har registrerats som närvarande eller frånvarande. Om hon i själva verket hade varit frånvarande vid ett obligatoriskt moment anser hon att detta borde ha kommunicerats till henne vid den tidpunkten eller kort därefter. Om det hade förhållit sig på det viset hade hon haft möjlighet att omedelbart uppmärksamma och korrigera detta genom kontakt med ansvarig lärare. Att frågan aktualiseras först långt senare, och dessutom utan att

hon trots upprepade förfrågningar har informerats om det, utgör enligt henne en brist i handläggningen.

A.A. har även framfört att Stockholms universitets uppgift om att hon skulle ha mottagit ett svar från dekanen i anledning av sitt e-postmeddelande den 3 november 2025 är missvisande. Det svar som hon tog emot från dekanen expedierades först 21 dagar senare, och en arbetsdag efter att hon hade eskalerat ärendet till rektor vid Stockholms universitet, med uppgift om att hon hade varit i kontakt med UKÄ (se mejl från dekanen till henne den 24 november 2025).

I sitt svar klargjorde dekanen enligt A.A. uttryckligen att frågan hanteras av institutionens företrädare och att dekanen inte såg skäl att göra någon annan bedömning än den som redan förmedlats till henne. Samtliga företrädare var enligt A.A. inkopplade i mejlet och var fullt medvetna om att hon efterfrågade information om varför hennes betyg för kursen inte hade registrerats i Ladok, men de valde aktivt att inte utreda ärendet vidare. Denna bristande återkoppling anser hon indikerar på brister i den interna handläggningen men har också allvarligt påverkat hennes möjlighet att omedelbart åtgärda det som nu framställs som bristande närvaro.

A.A. har till sitt svar bifogat mejlkonversation mellan henne och kursadministrationen för kursen Internationell privaträtt den 18 december 2024, mejl från dekanen för den juridiska fakulteten till henne den 24 november 2025 samt utdrag ur Athena avseende kurserna Internationell privaträtt (HT 24) och Processrätt (VT 24).

Kompletterande remiss

UKÄ har i en kompletterande remiss bett universitetet att redogöra för den juridiska institutionens rutiner när det gäller dokumentation av obligatoriska moment på en kurs.

UKÄ har även bett att universitetet särskilt redogör för hur dessa rutiner har sett ut och har genomförts när det gäller kursen i Internationell privaträtt under vårterminen 2024 och varför det i Athena inte finns någon uppgift om seminarium 5 och 6.

Vidare har UKÄ bett universitetet att bifoga relevanta rutiner/styrdokument i frågan.

Kompletterande Remissvar

Stockholms universitetet har i ett kompletterande remissvar uppgett bl.a. följande.

Rutiner när det gäller dokumentation av obligatoriska moment på en kurs
Juridiska institutionen utgår från universitetets riktlinjer om registrering av beslut om studiedokumentation och institutionens regler för examination när det gäller dokumentation av obligatoriska moment på en kurs. För det fall det obligatoriska momentet består i aktiv närvaro följer det av ovan nämnda regler att för att en student ska få närvaron registrerad vid ett obligatoriskt undervisningsmoment krävs aktiv närvaro, det vill säga att studenten förberett sig inför undervisningsmomentet samt är beredd att redovisa och diskutera givna uppgifter.

Det finns inga institutionsövergripande rutiner för hur kontrollen av aktiv närvaro i undervisningslokalen ska gå till, utan detta avgörs inom respektive kurs alternativt av undervisande lärare. Vissa lärare avslutar seminariet med att kontrollera närvaron, medan andra gör kontrollen efter den sista rasten. Närvarokontrollen går till på så sätt att läraren antingen ropar upp studenterna och bockar av dem i närvarolistan eller går runt med listan och låter studenterna själva signera. Listorna sparas sedan på institutionen. Efter seminariets slut för interna lärare över uppgifterna i Athena (från och med höstterminen 2026 kommer detta i stället att ske i Canvas). För externa lärare är kursadministrationen behjälplig med överföringen av uppgifterna. När all närvaro på obligatoriska moment har överförts till Athena kommuniceras detta till studenterna via Athena. Godkänd eller icke godkänd närvaro registreras i Ladok och examinator beslutar sedan vilka studenter som har fått godkänt på samtliga obligatoriska moment och får slutbetyg på kursen. Även om datum och beslutsfattare inte framgår direkt av en handling i enlighet med 31 § förvaltningslagen (2017:900) går det att härleda seminarierna till uppgifter om beslutsfattande lärare och tidpunkt för seminariet genom schemat.

Rutiner och genomförande när det gäller kursen Internationell privaträtt under vårterminen 2024 och varför det i Athena inte finns någon uppgift om seminarium 5 och 6
De obligatoriska momenten i kursen Internationell privaträtt under vårterminen 2024 bestod som tidigare nämnts i obligatorisk och aktiv närvaro vid ett antal seminarier och en skriftlig tentamen. I kursen Internationell privaträtt avgör undervisande lärare hur kontrollen av aktiv närvaro i undervisningslokalen ska gå till. Vid t.ex. seminarium 5 lät undervisande lärare studenterna själva signera. Vid seminarium 6 bockade undervisande lärare i stället av studenterna allteftersom de uppgivit sina namn. När uppgifterna om närvaro överförts till Athena fick de studenter som varit aktivt närvarande bedömningen ”Godkänd” i Athena. I studenternas vy i Athena syns endast de godkända seminarierna och inte samtliga obligatoriska seminarier. Detta skiljer sig från kursen Processrätt. Skillnaden beror på att funktionerna i Athena används på olika sätt. På kursen Internationell privaträtt har man låst vissa flikar för att få studenterna att ta del av kursmaterial i en viss tematisk ordning, vilket får till följd att om en student inte varit närvarande vid ett seminarium syns inte seminariet i studentens vy i Athena. På kursen Processrätt har det inte bedömts nödvändigt att låsa systemet då upplägget ser annorlunda ut. Av den anledningen syns samtliga seminarier i studentens vy på kursen Processrätt, dvs. även de seminarier där studenten varit frånvarande.

A.A:s påstående om att hon varit närvarande vid seminarium 6 som ägde rum den 20 maj 2024 i seminarierum E387 motsägs av det faktum att läraren på det aktuella seminariet markerat henne som icke närvarande i närvarolistan för grupp 3 (som A.A. tillhörde). Vid det aktuella seminariet arbetade studenterna i grupp och läraren gick runt i rummet för att kontrollera närvaro samt att alla var aktiva i gruppdiskussionen. Närvaron kontrollerades genom att läraren bad varje student att uppge sitt namn. När studenten uppgav sitt namn bockade läraren av studenten i listan. Eftersom A.A. inte var närvarande vid seminariet sattes ett streck vid hennes namn och ingen notering gjordes i Athena. Universitetet vidhåller följaktligen att A.A. inte fullgjort samtliga obligatoriska moment och att hon därmed inte har

genomgått kursen i den mening som avses i 6 kap. 18 § högskoleförordningen. Slutbetyg på kursen kan därför inte sättas.

Kompletterande svar från anmälaren

A.A. har yttrat sig över Stockholms universitets kompletterande remissvar och har uppgett bl.a. följande.

Universitetets svar bekräftar i centrala delar de brister som tidigare påtalats. Det saknas institutionsövergripande rutiner för närvarokontroll i sin helhet och dokumentation av obligatoriska moment sker inte enhetligt.

Bedömningar av obligatoriska moment utgör beslut och ska dokumenteras. Universitetet anger att datum och beslutsfattare inte framgår direkt av dokumentationen, och att dessa uppgifter istället kan härledas via schemat i efterhand. Detta ersätter dock inte dokumentationskravet. Ett schema visar enbart vem som varit schemalagd, inte att ett beslut har fattats, vilket beslut som har fattats eller när det inträffade. Därtill kan undervisningen ibland genomföras av annan lärare än den schemalagda, exempelvis vid sjukdom. Av särskild betydelse är enligt A.A. också att universitetet uttryckligen anger att ingen notering om hennes påstådda frånvaro gjordes i Athena. Hon har vidare uppgett att hon inte heller informerades om att hon skulle ha varit frånvarande och saknade därför möjlighet att upptäcka, bemöta eller rätta ett eventuellt fel. Detta anser hon strider mot kravet att en student ska ges kännedom om uppgifter som påverkar dennes situation. Eftersom studenter vid juridiska institutionen saknar tillgång till närvaroinformation i Ladok är Athena den enda källan.

A.A. anser sammanfattningsvis att det som har kommit fram i ärendet visar på att universitetet saknar ett rättssäkert underlag för att neka slutbetyg. Hon vidhåller vidare att hon genomgått kursen i enlighet med 6 kap. 18 § högskoleförordningen och att slutbetyg därför ska sättas för henne på kursen. Om universitetet håller fast vid beslutet att neka slutbetyg anser hon att ett formellt beslut bör fattas enligt gällande regelverk, så att hon kan överklaga till Överklagandenämnden för högskolan.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Utgångspunkter för UKÄ:s granskning

UKÄ har bl.a. till uppgift att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Detta gör ämbetet genom att granska om universitet och högskolor följer de bestämmelser som gäller för deras verksamhet. UKÄ kan däremot inte överpröva eller ändra en examinators beslut om betyg. UKÄ kan inte heller ha synpunkter på de bedömningar som en examinator gör när han eller hon bedömer en students prestation. Den möjlighet som finns för en student som är missnöjd med sitt betyg är att begära omprövning av betyget hos examinatorn med stöd av 6 kap. 24 § högskoleförordningen (1993:100). UKÄ kan därför inte ha några synpunkter på att universitetet har bedömt att A.A. inte har fullgjort samtliga obligatoriska moment på kursen

Internationell privaträtt. Vad A.A. har uppgett om möjligheterna till dispens från närvarokrav ger med hänsyn till vad som framgår av utredningen i ärendet inte skäl för att bedöma den saken på något annat sätt.

Rättslig reglering

En myndighet ska enligt 6 § förvaltningslagen (2017:900), FL, se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Av bestämmelsen framgår vidare att myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Hjälpen ska också ges utan dröjsmål. En myndighet ska vidare enligt 7 § första stycket FL vara tillgänglig för kontakter med enskilda och informera allmänheten om hur och när sådana kan tas. I 9 § FL föreskrivs också att ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

Av 27 § FL framgår att en myndighet som får uppgifter på något annat sätt än genom en handling snarast ska dokumentera dem, om de kan ha betydelse för ett beslut i ärendet. Vidare framgår att det av dokumentationen ska framgå när den har gjorts och av vem.

I 31 § FL anges att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar

-dagen för beslutet,
-vad beslutet innehåller,
-vem eller vilka som har fattat beslutet,
-vem eller vilka som har varit föredragande,
-vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

En bestämmelse med samma innehåll finns i 21 § myndighetsförordningen (2007:515), MF.

Av 33 § FL framgår vidare bland annat att en myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende så snart som möjligt ska underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövligt. Vidare framgår att det är myndigheten som bestämmer hur underrättelsen ska ske. En underrättelse ska dock enligt bestämmelsen vara skriftlig om en part begär det.

UKÄ:s vägledning om dokumentering av betygsunderlag

UKÄ har när det gäller frågan om betygsunderlaget bör dokumenteras enligt förvaltningslagen uttalat bl.a. följande i sin vägledning *Dokumentering av betygsunderlag* (2020, s. 19).

> Bedömningarna av de obligatoriska momenten innehåller ställningstaganden av lärosätets personal om studenternas prestationer under kursen. Studenterna måste kunna lita på att ställningstagandena ligger fast och inte ändras av

lärosätet under kursen. Även om bedömningarna inte är betyg i högskoleförordningens mening påverkar de studenternas situation på ett avgörande sätt, eftersom de ligger till grund för betygen. Bedömningarna får alltså en form av rättsverkan för studenten i betygsärendet. UKÄ anser mot den bakgrunden att bedömningarna av de obligatoriska momenten utgör beslut av myndigheten. Därför måste de också dokumenteras enligt 31 § FL och 21 § MF.

Dokumentation av uppgifter av betydelse för beslut vid obligatoriska moment

Av 27 § FL följer att en myndighet som får uppgifter på något annat sätt än genom en handling har en skyldighet att dokumentera dem om de kan ha betydelse för ett beslut i ett ärende. Det kan t.ex. vara fråga om information som någon ger muntligt eller som kommer fram genom myndighetens egna iakttagelser, t.ex. vid undersökningar (se prop. 2016/17:180, s. 174 ff. och s. 314 f., och Lundmark, Säfsten, Förvaltningslagen, En kommentar [15 dec. 2025 JUNO], kommentaren till 27 § under rubriken Allmänt). Av bestämmelsen framgår vidare att det alltid ska anges när den dokumentation som finns i ett ärende har utförts och vem som har utfört dokumentationen.

Enligt kursplanen för kursen i Internationell privaträtt och av universitets svar framgår det att för att en student ska bli godkänd på seminarierna på kursen, är det ett krav att studenten har varit närvarande och att studenten också har bedömts ha varit aktiv på dem. UKÄ anser att det av närvarolistorna inte framgår om en student som har varit närvarande också har bedömts som aktiv. Som framgår är den uppgiften av betydelse vid bedömningen av om en student kan anses ha fullgjort vad som krävs för att kunna bli godkänd på ett seminarium (obligatoriskt moment). Den uppgiften borde därför enligt UKÄ också ha dokumenterats i närvarolistorna. UKÄ konstaterar vidare att det av närvarolistorna inte heller framgår när uppgifterna i dem har dokumenterats eller vem som har utfört dokumentationen. UKÄ bedömer mot denna bakgrund att dokumentationen i nu berörda delar inte uppfyller dokumentationskravet i 27 § FL. För denna brist ska universitetet kritiseras.

Dokumentation avseende fullgörande av obligatoriska moment (seminarier)

Enligt 31 § FL och 21 § MF ska skriftliga beslut dokumenteras i en särskild handling där bland annat datum för beslut, innehållet i beslutet och beslutsfattare ska framgå. Som framgår av de uttalanden UKÄ har gjort i vägledningen Dokumentering av betygsunderlag anser UKÄ att bedömningarna av obligatoriska moment utgör beslut och att de därför ska dokumenteras i enlighet med nämnda bestämmelser.

I förarbetena till 31 § FL anges bland annat följande (se prop. 2016/17: 180, s. 183 ff. och 319 f.). Av paragrafen följer att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar viss information om beslutet. Kravet att det för varje beslut ska finnas en handling i vilken dokumentationen sker innebär inte att myndigheten måste ta fram ett speciellt dokument för att dokumentera beslutet. Kravet kan tillgodoses också t.ex. genom en protokollsanteckning eller en anteckning direkt på en ansökningshandling som bevaras i en kopia på papper eller i elektronisk form hos myndigheten eller genom en kopia av ett expedierat särskilt uppsatt

beslut. I kravet på dokumentation ligger att denna ska ske på ett sätt som är bestående för framtiden.

UKÄ konstaterar att Stockholms universitet när det gäller dokumentation av obligatoriska moment på en kurs har uppgett att det inte finns någon handling där datum och beslutsfattare direkt framgår av handlingen i enlighet med vad som anges i 31 § FL. UKÄ bedömer att den omständigheten att det enligt universitetet ”går att härleda seminarierna till uppgifter om beslutsfattande lärare och tidpunkt för seminariet genom schemat” inte innebär att det finns någon handling som uppfyller kraven i 31 § FL, exempelvis vad gäller datum för beslut och vem som är beslutsfattare. UKÄ bedömer mot denna bakgrund att Stockholms universitets dokumentering av beslut om obligatoriska moment är bristfällig i förhållande till nämnda bestämmelser i förvaltningslagen och myndighetsförordningen. För denna brist ska universitetet också kritiseras.

Underrättelse om beslut gällande av obligatoriska moment

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska enligt 33 § första stycket FL så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga beslutet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Bestämmelsen innebär att underrättelseskyldigheten ska fullgöras på myndighetens eget initiativ. Underrättelseskyldigheten omfattar vidare formellt alla slag av beslut som myndigheten fattar under handläggningen av ett ärende. Undantagsregeln från kravet på att en part ska underrättas om ett beslut ska tolkas snävt. Avsikten är att den ska vara tillämplig enbart i sådana fall där behovet av underrättelse – sett objektivt ur den enskildes perspektiv – i princip helt saknas. Det måste därför i princip framstå som klart för myndigheten att åtgärden inte har någon som helst funktion att fylla i det aktuella fallet (se prop. 2016/17:180, s. 204 ff. och 323 ff.).

Som framgått ovan anser UKÄ att ett lärosätes bedömning av ett obligatoriskt moment utgör ett beslut av lärosätet. Av detta följer att en student enligt 33 § FL ska underrättas om ett sådant beslut om det inte är uppenbart obehövligt.

Universitetet har när det gäller de generella rutinerna avseende dokumentation av obligatoriska moment på en kurs uppgett att uppgifterna om närvaro förs in i Athena efter ett seminariums slut (fr.om. HT 2026 kommer detta enligt universitetet istället att ske i Canvas). Som UKÄ har uppfattat det gäller detta också i en situation att en student inte har varit närvarande. Universitetet har vidare beträffande de generella rutinerna uppgett att när all närvaro på de obligatoriska momenten har förts över till Athena så kommuniceras detta till studenterna via Athena. När det gäller kursen i Internationell privaträtt har universitetet dock förklarat att det endast är de godkända seminarierna och inte samtliga obligatoriska moment som syns i studenternas vy i Athena. Det förhållandet innebär enligt universitetet att om en student inte har varit närvarande vid ett seminarium på den kursen så syns inte detta i den

aktuella studentens vy i Athena. UKÄ konstaterar att universitetet inte har påstått att studenten underrättas om den uppgiften på något annat sätt.

UKÄ bedömer mot den bakgrunden att universitetet inte på eget initiativ har underrättat A.A. om att universitetet har ansett att hon inte har varit närvarande vid vissa seminarier på kursen i Internationell privaträtt och att universitetet därför har bedömt att hon inte har fullgjort seminarium 5 och 6. Den uppgiften har såvitt kommit fram av utredningen i ärendet A.A. fått kännedom om först genom att hon fått del av universitetets första remissvar till UKÄ. Det är enligt UKÄ givetvis av stor vikt för en student att studenten får veta att han eller hon har noterats som frånvarande från ett obligatoriskt moment eftersom det bl.a. kan ha betydelse för om slutbetyg kan meddelas. Studenten kan också vara av en annan uppfattning i frågan. UKÄ anser därför att det inte har varit uppenbart obehövligt att universitetet på eget initiativ har underrättat A.A. om att universitetet har bedömt att hon inte har fullgjort två obligatoriska moment på kursen. Vad universitetet har uppgett om anledningen till att uppgiften om frånvaro från ett obligatoriskt moment på kursen inte syns i Athena ger inte skäl att bedöma saken på något annat sätt. UKÄ anser därför att universitetet i denna del inte har uppfyllt kraven i 33 § FL. Även för denna brist ska universitetet kritiseras.

Mejl med fråga om slutbetyg

Av utredningen framgår att A.A. i ett mejl till dekanen för den juridiska fakulteten den 3 november 2025 har frågat dekanen om varför hennes slutbetyg fortfarande inte hade registrerats i Ladok för kursen Internationell privaträtt trots att tentamensresultatet hade publicerats i Inspera redan den 16 september 2025. Hon har i mejlet också tagit upp att hon till följd av tekniska problem under den aktuella tentamen på kursen önskade få förlängd skrivtid eller ny möjlighet till examination. Av utredningen framgår vidare att dekanen i ett svar till A.A. den 24 november 2025 har uppgett att denna typ av frågor hanteras av institutionens företrädare som A.A. redan hade varit i kontakt med. Dekanen uppgav även att hon inte såg att det fanns skäl för annan bedömning än den som gjorts och förmedlats till A.A. Universitetet har i remissvaret tillagt att det därefter inte har skett någon skriftväxling i saken. UKÄ konstaterar att det av den mejlkonversation som finns i ärendet mellan A.A. och institutionens företrädare framgår att den konversationen inte har berört frågan om registrering av slutbetyg utan endast har behandlat A.A:s önskemål om förlängd skrivtid eller ny examination.

UKÄ bedömer med hänsyn till vad som framgår av utredningen att annat inte har kommit fram i ärendet i denna fråga än att A.A. först genom universitetets svar till UKÄ den 10 december 2025, har fått besked när det gäller frågan i mejlet den 3 november 2025 om varför slutbetyg inte har registrerats på kursen. UKÄ anser därför att universitetet i denna del inte har uppfyllt sin serviceskyldighet enligt förvaltningslagen i förhållande till A.A. Universitetet kan inte undgå kritik för denna brist.

Övrigt

Vad som i övrigt har framkommit i ärendet ger inte skäl för UKÄ att uttala sig eller genomföra några ytterligare utredningsåtgärder.

UKÄ har ovan kritiserat Stockholms universitet för brister i sin dokumentation av närvaro vid obligatoriska moment, av beslut om fullgörande av obligatoriska moment och om underrättelse om vissa beslut till studenter när det gäller kursen i Internationell privaträtt. De brister som har kommit fram i dessa delar synes enligt UKÄ bero på innehållet i universitetets rutiner. Bristerna har som UKÄ bedömer det inneburit att A.A:s studier har försenats då hon först i samband med universitetets remissvar till UKÄ har blivit medveten om att hon inte ansetts ha fullgjort samtliga obligatoriska moment. Detta är givetvis inte tillfredsställande och UKÄ ser allvarligt på det förhållandet. UKÄ utgår från att universitetet ser över sina rutiner och därefter genomför de åtgärder som bedöms som nödvändiga för att komma tillrätta med bristerna som konstaterats i detta beslut.

Ärendet avslutas med den kritik som framgår ovan.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Martin Norsell efter föredragning av verksjuristen Stefan Axelsson i närvaro av avdelningschefen Jenny Gardbrant, handläggaren Henrik Petersson och gruppchefen Viveka Persson.

Martin Norsell

Kopia till:
Anmälaren